

PROSTORSKE IN ŽIVLJENSKE SPREMEMBE NA PODEŽELJU: OB PREHODU IZ ZGODNJEGA V VISOKI SREDNJI VEK SO VEČINO POVRŠINE EVROPE POKRIVALI GOZDOVI, OBDELANE POVRŠINE PREDSTAVLJALE MAJHEN DELEŽ. O USODI ČLOVEKA NA PODEŽELJU ODLOČA ROJSTVO-POREKLO. KMETIJE V SREDNJEM VEKU SE MED SEBOJ RAZLIKUJEJO PO TEM V KAKŠNEM RAZMERJU JE NJIHOV POSESTNIK S FEVDALNIM GOSPODOM. LOČUJEMO KMETIJE PO: **KUPNEM PRAVU** - ČE JE KMETI KMETIJO UŽIVAL PO KUP, PR. JE TO POMENILO DA JE PRAVICO DO NJE IMEL TUDI POTOMEC, VSTANEJO ZNOTRAJ DRUŽINE. **ZAKUPNO PRAVO** - STARŠE NA KMETIJI SO LAHKO NASLEDILI NJIHOVI OTROCI NI PA NUJNO, - ZNAČ. JE DA SO SE DAJATVE PO KONCU SREDNJEGA VEKA SPREMINJALE IZ NATURALNIH V DENARNE POTREB APO DENARIJU JE KMETE PRISILILA V TRGOVANJE S PRESEŽKI SVOJIH PRIDELKOV. PROTI KONCU SREDNJEGA VEKA SO SE ZARADI RAZVREDNOTENJA DENARJA ZNOVA ZAČELA UVELJAVLJATI NATURALNE DAJATVE. TRGOVINA V Z EVROPI PO PROPADU RIMSKEGA CESARSTVA NI ZAMRLA. POMORSKA TRGOVINA JE POTEKALA MED I-ITALIJA (POD OBLASTJO ARABCEV) V SREDOZEMLJEM (BIZANC), V KAROLINŠKEM OBDOBJU SE JE TRGOVINA OBNOVILA ZNATRAJ EVROPE. OBVLADOVALI SO JO POKICNI TRGOVCI, KI SO TRGOVALI NA DOLGE RAZDALJE. GLAVNI TRGOVSKI ARTIKLI: KOVINSKI IZDELKI, SOL, VOSEK, OROŽJE. PO L. 1000 IMAJO VEDNO VEČJO VLOGO LUKSUZNI PREDM (SVILA, DIŠAE, ZAČIMBE). V EVROPSKI TRGOVINI OD 11. STOL. MAJO VODILNO VLOGO ITA. TRGOVSKE REP. (BENETKE, GENOVA, FIRNCE, PISA). POSTOPOMA SE RAZVIJE TUDI TRGOVINA V NOTRANJOSTI (VPLIV REČNIH POTI) DEL TRGOVSKEGA TRŽIŠČA POSTANEJO NEMŠKA MESTA. V 13. STOL. SO SE MOČNO ANGAŽIRALA BALTIŠKA MESTA, POVEZOVALA SO SE V TRGOVSKO ZVEZO **HANSA**. V EVROPSKEM PROSTORU POZNEGA SREDNJEGA VEKA JE KROŽILO VEČ VALUT, ZATO SE OD 13. STOL. DALJE V HALIJI PRIČNE RAZVIJATI BANČNIŠTVO, MENJALNIŠTVO. BANČNI POSLI IN TRGOVINA SO PRIPOMOGLI K TEMU, DA JE ITA OB KONCU SREDNJEGA VEKA NAJBOGATEJŠA IN GOSPODARSKO IN KULT. NAJBOLJ RAZVITA REGIJA.